

Naše Topoľčianky

júl, číslo: 3/2006, Dvojmesačník obyvateľov obce Topoľčianky

Sviatok pripadajúci na deň - 5. júl

Jeden z našich najvýznamnejších cirkevno-národných sviatkov pripadá na 5. júl. V kalendári je označený ako sviatok Sv. Cyrila a Sv. Metoda - slovenskí vierozvestovia.

Kto boli títo muži, ktorí vstúpili do našich dejín prínosom, ktorých si súčasná doba len veľmi málo uvedomuje a žiaľ aj nedoceňuje.

Nuž boli to rodní, pokrvní bratia, narodení v Grécku v meste Solún. Ich otec LEV - hlboko veriaci muž zastával v solúnskej župe vysoký vojenský úrad drungária, zástupcu strážiteľa - vojvodu. Ich bohobojná matka sa menovala Mária. Obaja rodičia pochádzali zo vznešeného rodu. Mali sedem detí. Najstarší syn Michal, rehoľným menom METOD sa narodil okolo roku 814, zomrel 885. Najmladší z detí Konštantín - rehoľným menom CYRIL sa narodil roku 827, zomrel 869, teda bol medzi nim vekový rozdiel asi 13 rokov. Aká bola životná dráha týchto súrodencov? METOD prvé vzdelanie nadobudol v školách v Solúne, právo vyštudoval v Konštantínopole - Carihrade. Už v mladom veku dosiahol významné postavenie, bol správcom slovenskej provincie, Byzantskej ríše na Balkánskom polostrove. Okolo roku 840 odišiel zo štátnej správy a vstúpil do kláštora na úpätí posvätej hory Olymp. Tam sa vzdelával, študoval Písmo sväté, teologické spisy svätých Otcov a snažil sa hľadať zmysel života vo vyšších duchovných hodnotách. KONŠTANTÍN - otec mu zomrel, keď mal iba 14 rokov. Ujal sa ho cisársky kancelár Theoklist, ktorý sa staral o jeho ďalšie vzdelanie a dobrú výchovu. Študoval teológiu a filozofiu. Po ukončení štúdií bol bibliotekár patriarchu, potom učiteľ na cisárskej škole a vládny poradca pre štátne a cirkevné otázky. Po politickom prevrate bol počas pustovníkom, neskôr sa odobral za bratom Metodom na horu Olymp. Asi roku 860 boli obaja bratia vyslaní do Chazarského kaganátu, kde svojím učením zasadili semeno kresťanskej viery. Na cestách Cha-

zarským kaganátom objavili pozostatky svätého Klimenta - Klementa I. pápeža, mučeníka, ktoré priniesli do Byzancie. Tieto úspechy ich viedli k rozhodnutiu vrátiť sa do kláštora, žiť v ústraní oddávajúc sa rozjímavosti a viere. V roku 862 boli poverení prípravou posolstva k veľkomoravským Slovanom. A nebola to náhoda, že práve ich na žiadosť veľkomoravského kniežata Rastislava cisár Michal III. poveril takouto dôležitou misiou.

Do mladej slovenskej zeme prišli koncom leta 863 aj so sprievodom. Na túto misiu sa starostlivo pripravili. Konštantín - filozof vytvoril v neuveriteľne krátkej dobe slovenské písmo - hlaholiku, (jej pokračovaním je azbuka). Preložil liturgické texty, evanjeliá a apoštolské listy do staroslovienčiny. Týmto činom postavil slovenský jazyk na úroveň vtedajších kultúrnych jazykov v Európe, za aké boli pokladané gréčtina a latinčina. Ľud prijímal kresťanské učenie a bohoslužby v slovenskom jazyku, čo mu umožňovalo hlbšie chápať zmysel myšlienok hlásaného slova. Keď si solúnski bratia uvedomili, že na Veľkej Morave sa slúžia omše rímskeho obradu pod vplyvom evanjelizácie Bavorov v latinčine, rozhodli sa vďaka svojej dôslednosti a prezieravosti preložiť do slovenskej reči nielen liturgiu byzantskú - východnú, ale aj liturgiu rímsku - západnú. Celý ich misijný program vytvoril most k zjednoteniu kresťanov popri napomáhaní uvedomenia si vlastnej národnej a kultúrnej identity. Zaiste toto bol jeden z dôvodov, ktorý privedol pápeža Jána Pavla II. k rozhodnutiu, že takmer po vyše 1100 rokoch od smrti svätcov Cyrila a Metoda vyhlásil ich za spolupatrónov Európy - stalo sa tak 31. decembra 1980.

Kto stojí za ustanovením dátumu - 5. júl - sviatok slovenských vierozvestov? Je to významná osobnosť v našich dejinách: banskobystrický biskup Štefan Moyses nar. 1797, zomr. 1869, prvý predseda Maticy slovenskej. Matica slovenská bola založená pri 1000. výročí

príchodu našich vierozvestov - 4. augusta 1863. Štefan Moyses si zaumienil stanoviť pevný dátum sviatku týchto svätcov, preto požiadal Svätú stolicu, aby sa sviatok Cyrila a Metoda mohol sláviť 5. júla. Kongregácia v Ríme 2. júna 1864 tento jeho návrh potvrdila a pápež PIUS IX. dal povolenie oslavy pre tento dátum pre úze-

mie Banskobystrickej diecézy. V roku 1880 pápež LEV XIII. určil tento dátum ako sviatok sv. Cyrila a sv. Metoda pre celú katolícku cirkev.

Ako doslov: Šlachetné srdce biskupa Štefana Moysesu dotiklo v podvečer 5. júla 1869 - na sviatok našich vierozvestov. I takéto sú CESTY BOŽIE.

Anna Lukáčová

Kultúrne leto 2006

Nie je to tak dávno, čo som sa k Vám milí spoluobčania prihovárал v Naších Topoľčiankach z príležitosti nového roku 2006. Ani sme sa nenazdali a polovica roka je za nami. Kalendárny rok sa dostáva do obdobia, ktoré mnohí z nás majú najradšej, pretože je to obdobie leta, tepla, prázdnin a hlavne dovoleníek. Každý z nás túži aspoň na určitý čas zabudnúť na každodenné starosti a v príjemnom prostredí či už pri vode, alebo na horách načerpať nové sily na prekonávanie každodenných problémov.

Pre nás, pracovníkov Obecného úradu v Topoľčiankach, pojem leto spájame už s takou milou tradíciou a to organizáciou kultúrneho leta. Tak ako aj po minulé roky organizujeme kultúrne leto v spolupráci s JMF ZOO v SR - stredisko Zámok Topoľčianky, na ktorého historickom nádvorí sa jednotlivé vystúpenia uskutočnia.

Oproti minulým rokom sme sa snažili zmeniť žáner prezentovaných súborov a už popri klasickom folklóre a dychovej hudbe sa Vám predstaví country skupina a tiež cimbalové trio zo Zvolena. Verím, že toto spštenie repertoáru kultúrneho leta sa stretne u Vás s priaznivým ohlasom. Jednotlivé vystúpenia sa uskutočnia každú nedeľu popoludní počas mesiacov júl a august, vstup tak ako po minulé roky bude zdarma.

Chcem využiť tento priestor a poďakovať sa všetkým sponzorom za finančnú podporu pri organizácii kultúrneho leta 2006. Verím, že jednotlivé vystúpenia súborov i sólistov spríjemnia nedeľné popoludnia nielen našim občanom, ale aj návštevníkom Topoľčianok. Príďte podporiť svojou účasťou jednotlivé súbory a verte, že Váš potlesk je pre nich tou najväčšou odmenou.

JURAJ MESKO
strosta obce

Pozvanie pre deti

V týchto dňoch sa práve začína obdobie dlhoočakávaných letných prázdnin a dovolení. Práve preto by sme chceli osloviť deti z Topoľčianok, pre ktoré pripravujeme program na spestrenie prázdnin.

Radi by sme pozvali deti na pondelkové stretnutia, ktorých náplňou budú striedavo návštevy do Národného žrebčína, Šampiňonárne, botanická vychádzka parkom s odborným výkladom, športové súťaže, tvorivé dielne a iný program, ktorý budeme prispôbovať záujmu detí. Radi by sme zorganizovali aj výlet autobusom do ZOO Bojnice.

Milí rodičia, ak tieto riadky nečítajú práve vaše deti, dajte im prosím vedieť, že môžu s nami a so svojimi kamarátmi stráviť prázdninové pondelky vždy od 9.30 h v Obecnej knižnici v Topoľčiankach. Deti budeme informovať o najbližšom stretnutí prostredníctvom obecného rozhlasu a program pondelkových stretnutí na mesiac júl a august si môžu prečítať aj na nástenke pri obecnom úrade.

- kultúra -

Hnutie FOKOLÁRE a Topoľčianky

„Ako si maľovanie vyžaduje plátno, tak každé slovo potrebuje ako základ mlčanie“.

Chiara Lubichová

Autorkou horeuvedených slov je zakladateľka dnes už celosvetového hnutia - HNUZIA FOKOLÁRE - Chiara Lubichová. Táto útle, vyše osemdesiatročná Talianka už počas druhej svetovej vojny sa nielen zamýšľala, ale aj prakticky realizovala pomoc ľuďom, či už materiálnu alebo duchovnú, bez ohľadu na pôvod, vek alebo vierovyznanie ľudí. Hovorí: „Už od počiatkov HNUZIA FOKOLÁRE sme vždy oceňovali každý prostriedok, ktorý vytváral spoločenstvo, uskutočňoval jednotu, túto Ježišovu najhlbšiu túžbu a cieľ nášho života. Poznanie prívádza k láske a láska k jednote. Medzi nami to však vyžaduje lásku podobnú tej Ježišovej, ktorý dal všetko. Lásku nezištnú, protichodnú sebecktu, ktorá neustále vychádza na povrch v našej duši, lásku čistú ku všetkým, lásku „až do konca“.

Aj v Topoľčiankach už niekoľko rokov, dosiaľ v tichosti, funguje Hnutie fokoláre. Stretávame sa každý prvý utorok v mesiaci a spoločne rozmýšľame, komu v duchu kresťanskej lásky pomôcť či už radou alebo materiálne. Nie raz bola výsledkom našich dohovorov konkrétna materiálna alebo finančná pomoc tam, kde to bolo potrebné.

Radi privítame medzi sebou ďalších, najmä mladších ľudí, ktorí majú záujem pomáhať spoluobčanom v duchu kresťanskej lásky, v duchu Ježišovej jednoty medzi ľuďmi.

(Pokračovanie v budúcom čísle Našich Topoľčianok.)

Ing. Mária Bánska

KULTÚR

Obecný úrad Topoľčianok

Vás srde

na l

Vernisáž opäť v škole

Dňa 31. mája 2006 sa v priestoroch ZŠ konala už tradičná výstava žiackych prác, ktorá sa po 8 rokoch vrátila tam, kde začínala. Teda do priestorov, kde sa práce tvorili, kde boli deti zasväcované do tajov výtvarného umenia. Pre tento školský rok bola vyhlásená celoškolská súťaž na tému KONE. Porota vybrala zo 150 žiackych prác tie najlepšie a udelila 1. - 3. miesto v dvoch kategóriách a sedem ďalších ocenila bez určenia poradia.

Chcem podotknúť, že úloha poroty bola neľahká, pretože svet detskými očami vie byť naozaj originálny a prekrásny. Vernisáž prebiehala v príjemnej

atmosfére, škola bola vyzdobená dielami malých umelcov a verím, že sa v tejto tradícii bu-

de i naďalej pokračovať.

E.CH.

Rodina - spoločenstvo lásky

Pod týmto názvom sa dňa 26. mája uskutočnilo stretnutie s otcom Pavlom Hudákom, správcom univerzitného pastoračného centra v Košiciach, ktorý sa už viac rokov zaoberá vzťahmi medzi mladými ľuďmi. Tento rok sa konal už druhý ročník stretnutia Mladosť - púť - šťastie.

Program začal svätou omšou v kostole, počas ktorej spieval spevokol z Hostia. Potom sme sa presunuli do kinosály, kde na úvod vystúpila kapela Christalinnus z Obýc. V prednáške hovoril o. Hudák pred publikom zaplneným prevažne

mladými ľuďmi aj zo širokého okolia, že **spoločenstvo lásky v rodine sa buduje cez odpustenie a spoločnú obeť, ktorá ľudí spája.** Ďalej porovnával spoložitie muža a ženy v manželstve a bez neho. Venoval sa aj etapám vyvíjajúceho sa vzťahu, kedy je najvhodnejší čas na hľadanie životného partnera a ďalším zaujímavým témam. Prednášku spestril aj konkrétnymi príkladmi zo svojej bohatej praxe a okorenil humorom. Tu sú niektoré ohlasy mladých na toto stretnutie:

„Veľmi sa mi to páčilo, každý si mohol odnieť nejakú ra-

du do života, či to bol kresťan alebo ateista.“

„Bolo to geniálne stretnutie, opäť som sa dozvedela niečo nové a užitočné.“

„Zaujímavá a veľmi poučná beseda o tom, ako by sme mali žiť v rodinách a budovať ich.“

„Myslím, že nikto z prítomných nemá na besedu negatívne spomienky ani postrehy.“

Na záver stretnutia sme mohli položiť otázky a na každú z nich sme dostali odpoveď. Rozlúčili sme sa s o. Hudákom piesňou Aleluja a dúfam, že o rok sa s ním opäť stretneme.

Eva Kurilová

Zo života našej materskej školy

Strom premien

Sekcia environmentálnej výchovy pri MŠ na ul. SNP v spolupráci s Obecným úradom v Topoľčiankach, Správou Chránenej krajinskej oblasti Ponitrie so sídlom v Nitre, Krajským osvetovým strediskom Nitra a Centrom voľného času Domino Nitra pripravili 4. Ročník medzinárodnej environmentálnej výstavy detí predškolského veku „**Strom premien**“. Dňa 17. mája 2006 sa MŠ premenila na výstavnú sieň. Sprievodnými akciami bolo aktivačné environmentálne divadielko, kreslenie detí okresu Zlaté Moravce a pútavá fotografická expozícia „**Z našej prírody**“. Výstava bola osobitá tým, že na nej boli prezentované práce detí nielen z Topoľčianok a okresu Zlaté Moravce, ale aj detí z Ríma a Podgorice, ktoré s nami pri usporiadaní tejto akcie už niekoľko rokov spolupracujú. Z okresu Zlaté Moravce sa na akcii zúčastnili deti z materských škôl obcí Beladice, Čaradice, Čierne Kláčany, Hostie, Lovce, Tesárske Mlyňany, Volkovce, Zlaté Moravce Slnecná, Zlaté Moravce Žitavské nábregie, Zlaté Moravce Kalinčiakova, Žitavany-Šimková, Beladice, Chrásťany. Prezentované boli aj práce detí z nemocničnej materskej školy na Špitálskej ulici v Nitre. Hostami podujatia boli aj starosta obce Topoľčianky pán Juraj Mesko, riaditeľka Krajského osvetového strediska v Nitre Mgr. Daniela

Gundová, riaditeľ Správy CHKO Ponitrie Ing. Radimír Šiklienka a zástupkyňa Centra voľného času Domino v Nitre Ing. Mária Harmatová. O úspechu akcie svedčí vyše 300 podpisov v našej kronike a množstvo kladných ohlasov návštevníkov na výstavu.

Získali sme grant

Po nedávnom úspechu a získaní grantu na zakúpenie štyroch čističiek a zvlhčovačov vzduchu sa podarilo Materskej škole na ul. SNP znova uspieť. Od Nitrianskej Komunitnej nadácie, Nadácie EKOPOLIS a Slovnaft a.s. nám bol udelený grant na výsadbu stromčekov v areáli MŠ za projekt pani učiteľky Zuzany Šiklienovej „**Environmentálna záhrada**“. Rodičia spolu so svojimi deťmi vlastnoručne vysadili dreviny tvoriace základ vznikajúceho prírodného amfiteátra, ktorý chceme v budúcnosti vybudovať. Tešíme sa, že sa nám spoločne darí skrásťovať areál MŠ na ul. SNP v Topoľčiankach.

Naučme piť deti čistú vodu

Pre deti, aj pre nás všetkých je veľmi dôležité, aby sme mali dostatok tekutín. Najzdravšie pre naše telo je dodať mu čistú vodu bez zbytočných chemikálií, sladidiel, farbív, ale aj bez dusičnanov, ťažkých kovov a ďalších znečisťovateľov. V dňoch 20.3. - 24.3.2006 sme v našej MŠ plnili s deťmi a rodičmi projekt „**Naučme piť deti čistú vodu**“, prostredníctvom spoločnosti AQUA trade Slovakia zo Zvolena.

Deti si obohatili zážitkovým učeníím svoje poznatky, prečo je voda dôležitá, ako môžeme vodu chrániť, čo znamená pitný režim. Nakoľko sa do projektu zapojilo 21 materských škôl na Slovensku, bolo ťažké rozhodnúť o celkovom víťazovi. Nakoniec sa výsledok dostal a **naša MŠ získala prvé miesto**. Dňa 5.6.2006 bola ocenená zariadením AQUA III (trojstupňová úprava vody s odchlórovaním), ktoré bude zabezpečovať pre naše deti každý deň zdravú pitnú vodu.

Týždeň detskej radosti

Každý rok oslavujú naši najmenší 1. júna Deň detí. Snažíme sa im pripraviť nevšedný deň, ba celý týždeň. Najčastejšie športujeme, súťažime, chodíme do prírody, inokedy putujeme z rozprávky do rozprávky. V tomto roku sme pripravili pre deti indiánsky týždeň detskej radosti. Deti si celý týždeň pripravovali indiánske oblečenie, čelenky, náhrdelníky, stavali indiánske obydlia, lovili zvieratá, cvičili sa v mierení šípami, hrali sa na stopárov.

Celá príprava a oslava vyvrcholila 1. júna. Deti sa pooblekali za indiánov, namalovali si tváre, rozostavali v triede stany a vlgvami. Niektorí varili na ohnisku, iní lovili zvieratá, cvičili kone, ďalší strážili osadu. Všetci si vymysleli indiánske mená, nechýbal Winnetou, Ribana, Orlie pierko atď. Zoznámili sa so životom indiánov, ich radosťami i starosťami. Rodičia deťom pripravili občerstvenie, pochutili si na ovocí a bylínkovom čaji. Šikovnosť, obratnosť a silu si zmerali v športových súťažiach indiánov, za čo dostali medailu. Celá oslava a súťaženie vyvrcholilo pri ohnisku, kde symbolicky vyfajčili fajku mieru a zaspievali si „winnetovku“. Indiánsky pokrik sa ozýval celou Materskou školou na ulici SNP č. 3. Zážitky kreslili, malovali, modelovali a rozprávali o nich svojim rodičom. Najviac sa im páčilo popoludňajšie oddychovanie v stanoch a vlgvamochoch.

Kolektív MŠ SNP v Topoľčiankach

Zo života „hornej škôlky“

V MŠ na Cintorínskej ulici býva zvykom, že MDD oslavujeme celý týždeň. Aj toho roku sme od 29. mája do 2. júna pre deti pripravili na každý deň zaujímavé akcie.

Pondelok spolu s pani Šurínovou, učiteľkou angličtiny v rámci záveru výučby anglického jazyka sme na školskej záhrade pripravili pre deti anglický piknik. Po ňom mali deti školskú diskotéku.

V utorok nám počasie neprišlo a tak plánované kreslenie na asfalt pred obecným úradom sme nahradili návštevou miestnej knižnice, kde si deti okrem rozprávkových kníh pozreli kreslenú rozprávku „O udatnom kuriatku“.

V stredu našla teta Estika na povale starú mapu, ktorú doniesla deťom ukázať. Zvedavé deti mapu poriadne prezreli, aby zistili, čo sa kde ukrýva. A pretože fantázia detí nemá hraníc, vymysleli si príbeh o zbojníkovi, ktorý tu kedysi žil a do mapy si zaznačil miesto v parku, kde si skryl svoj poklad. Deti sa rozhodli, že sa ten poklad vyberieme hľadať. Zadná strana mapy obsahovala

rôzne indicie, ktoré nás dovedli až do parku, tam sme sa zorientovali a spoločnými silami sa nám podarilo dostať na určené miesto. Radosť deti nemala konca kraja, keď sa im nakoniec zbojníkov poklad podarilo nájsť. Na späťtočnej ceste sa natešené deti nezabudli všetkým okoloidúcim pochváliť nájdeným pokladom.

Vo štvrtok sme využili naš školský dvor a záhradu, ktoré sa zmenili na rozprávku „Snehulienka a sedem trpaslíkov“. Do MŠ zavítalo sedem trpaslíkov, ktorí sa pokúšali prebrať Snehulienku a prišli poprosiť deti o pomoc. Samozrejme cesta k Snehulienke nebola celkom jednoduchá a deti pri nej dokázali, že sú športovo zdatné, šikovné a veľa toho vedia. A ako to už býva v každej rozprávke aj v tej našej sa Snehulienka prebrala a za vyslobodenie deti na záhrade odmenila.

V piatok sme sa vybrali autobusom na výlet do bábkového divadla v Nitre. Za veselého spevu sme ani nezbadali a boli sme na mieste. Divadelné predstavenie „V čiernom klobúku“ deti zaujalo

aj preto, že sa doňho mohli aktívne zapojiť. Po skončení predstavenia naša cesta viedla pod nitriansky hrad, kde sa deti vyšantili vo veľkom labyrinte, ktorý hravo zvládli a páčili sa im aj živé domáce a lesné zvieratká.

A že sa celý týždeň vydaril a deťom páčil, na tom majú zásluhu tak pani Brandtová a Chrenová z OcÚ, žiaci 8.A triedy ZŠ Topoľčianky, pán Čepček z firmy BEST-FOTO Zl. Moravce, ako aj SD-Jednota Topoľčianky, ktorí nám poskytli pomoc, za ktorú im ďakujeme.

Po ukončení tohto veselého týždňa nás čakajú ďalšie dve tradičné akcie.

Tou prvou je koncoročné **VYRAĐOVANIE PREDŠKOLÁKOV** spojené s rozprávkovou záhradou a opekačkou za prítomnosti a aktívnej pomoci rodičov.

Budúci školáci sa však najviac tešia na **INDIÁNSKU NOC** strávenú v MŠ. V tento deň je zvykom, že rodičia privedú deti do MŠ v trochu netrpidnom čase o 18:00 hod. a prídu po ne až nasledujúci deň popoludní. Počas večera si deti vyberú indiánske

mená, sami si vyrobia čelenky a iné doplnky. Plnia rôzne indiánske úlohy, kde môžu dokázať svoju šikovnosť, obratnosť, rýchlosť, samostatnosť a odvahu, za ktoré získavajú perá do čeleniek. Úloha odvahy sa plní až neskoro večer. Napriek tomu, že je vtedy už tma, deti sa jej odvážne a bez strachu zhostia. Celkom pred zapaním nechýba indiánska rozprávka na dobrú noc a pusa od pani učiteľky za mamičky. Včasráno, len čo sa rozvidnie sú všetky deti vyspaté a čakajú tetu Estiku, ktorá im prinesie na raňajky jogurt a čerstvé rožky. Po ránej hygiene vítajú svojich prichádzajúcich mladších kamarátov, aby im všetky zážitky porozprávali.

Takýto býva posledný mesiac v školskom roku v materskej škole na Cintorínskej ulici. Všetky akcie v rámci šk. roka máme zdokumentované na VHS a DVD nosičoch.

A čo dodať na záver? Všetkým deťom prajeme veľa zdravia, príjemné prežitie prázdnin a veľa krásnych letných zážitkov.

**Adriana Fialová
riaditeľka MŠ**

320 rokov Mariánskej púte

Blíži sa 16. júl - sviatok ŠKAPULIARSKEJ P. MÁRIE. Tohto roku pripadá na nedeľu. Budeme účastníkmi mariánskej púte, ktorá sa bude konať 320-ty raz.

Kedže je to okružle jubileum, pripomenieme si niektoré významné dátumy a okolnosti týkajúce sa tejto našej vzácnej tradície. V prvom rade je potrebné si uvedomiť, aká historická epocha a ktoré osobnosti mali podiel na jej vzniku.

Dátum 16. júl 1686 je deň, kedy pápež INOCENT XI. vyhovel žiadosti biskupa JURAJA SEČÉNIHO. Podnet k uvedenej žiadosti dala naša šľachtičná ALŽBETA RÁKOCZYOVÁ-ERDODYOVÁ. Jej základná požiadavka bola - získať povolenie založiť v Topolčiankach KARMELITÁNSKE BRATSTVO. Čo ju viedlo k tomuto výnimočnému rozhodnutiu? Boli to vtedajšie ťažké až neznesiteľné pomery.

Bola to už takmer 150-ročná okupácia nášho územia Turkami. Trvala od bitky pri MOHÁČI - 29. augusta 1526 až do 12. septembra 1683.

V tento deň vyvrcholila bitka pri Viedni. Bitku po diplomatickej stránke pripravoval arcibiskup - uhorský primas - rodák z blízkych Slepčian

JURAJ SELEPČENÝ - POHRONEC. Pri Viedni sa stretli dve veľké armády : dvestotísicová turecká - mohamedánska armáda, na čele ktorej stál veľkovezír KARA MUSTAFA (v tej bitke padol) a na čele kresťanských európskych vojsk stál poľský kráľ JÁN III. SOBIESKY, ktorého armáda bola podstatne menšia. Kresťanské vojská Turkov porazili určite za pomoci P. MÁRIE. Deň víťazstva kresťanských vojsk nad Turkami - 12. september - pápež Inocent XI. vyhlásil za sviatok najsvätejšieho mena Márie. Pre Topolčianky povolil založenie Karmelitánskeho združenia laických veriacich, povolil konať mariánsku púť najbližšiu nedeľu k sviatku Škapuliarskej P. Márie a poslal do Topolčianok milostný obraz, pre ktorý Alžbeta pripravila dôstojné miesto v zámockej kaplnke. V tom čase miestny kostol stál v priestoroch pred priečelím kaštiela.

Dali ho postaviť topolčianski páni v r.1342 a slúžil až do r. 1779. Bol zasvätený Sv. Anne. Tak teda púť sa konala v uvedených priestoroch 93 rokov. Konsekráciou súčasného kostola Sv. Kataríny Alexandrijskej - 26.X. 1779, ktorý dali postaviť bratia: gróf Karol Keglevich a biskup Žigmund Keglevich, prenieslo sa konanie púte do dnešných priestorov kostola a jeho okolia. Sem prichádzajú pútnici už 227 rokov.

Pamiatkou na počiatky púte je každoročný návrat do zámockej kaplnky, ktorá bola pútnikom k dispozícii s výnimkou rokov 1951-1990, keď slúžila ako sklad. Z podnetu dôst. p. kanonika Emila Scheimera bola opäť vysvätená J.E. arcibiskupom Jánom Sokolom 12. mája 1990.

Odvtedy sobotný program púte je oficiálne prepojený obradmi: kostol, kalvária, zámocská kaplnka a Eucharistické požehnanie z balkóna Zámku.

Ak budeme tam prítomní pri nastávajúcom jubileu, spomeňme si modlitbou na všetkých, ktorí sa pričínili o tento vzácny dar, ktorý vlastnime - byť miestom, kde už státisíce pútnikov pozdravilo Škapuliarsku matičku.

Anna Lukáčová

Podakovanie za spoluprácu

Dňom 1. júla 2006 odchádza od nás na svoje nové pôsobisko dp. kaplán Michal Štefánik. Na stránkach Našich Topolčianok sa k nám prihovárať svojím slovom povzbudzujúcim ducha. Touto cestou mu redakcia Našich Topolčianok ďakuje za spoluprácu. Prajeme mu pevné zdravie a tvorivého ducha v jeho ďalšej práci.

R. Kazík, vedúci redaktor

„**Blazený človek, ktorému ty pomáhaš, keď sa chystá na svätú púť.**“ (Žalm 84,6)

V tomto období budeme v Topolčiankach častejšie počuť vo svojom okolí slová púť, jubilejná púť, príprava na púť, pozvanie na púť. Prečo? Pretože o pár dní 12. - 16. júla 2006 sa tu v Topolčiankach začne jubilejná 320 púť k Panne Márii Škapuliarskej.

A čo je to vlastne tá púť - putovanie? Púť je prejavom ľudovej zbožnosti, úzko spojeným s pútnickým kostolom a tvorí neodmysliteľnú zložku jej života: pútnik potrebuje pútnický kostol a pútnický kostol potrebuje pútnika.

Už v Starom zákone vynikajú svojim náboženským symbolizmom putovania Abraháma, Izáka a Jakuba do Sichemu, de Betelu a do Mamre, kde sa im Boh zjavil a zaviazal sa im dať „zasľúbenú zem“. Pre izraelský národ, ktorý vyšiel z Egypta, Sinaj - vrch, kde sa zjavil Boh Mojžišovi, stal sa posvätným miestom a celý prechod cez púšť mal pre Izrael význam dlhej púte do zasľúbenej svätej zeme: púte požehnanej Bohom, ktorý v arche a vo svätostánku kráčal so svojim ľudom, viedol ho a chránil. Jeruzalem, ktorý sa stal sídlom chrámu a archy zmluvy, sa stal mestom - svätynou Izraela, cieľom vytúženej „svätej púte“ v pravom zmysle slova, po ktorej pútnik kráča „do domu Božieho s radostným plesaním a s piesňou ďakovnou uprostred zástupov sláviacich sviatky“ (Žalm 42, 5), aby sa objavil v jeho prítomnosti.

Trikrát v roku sa musel každý muž Izraela „ukázať pred Pánom“, to znamená putovať do jeruzalemského chrámu. A vieme, že podobne to robila aj Ježišova rodina, keď prišla do Jeruzalema sláviť Veľkú noc. Tiež aj počas verejného života Ježiš chodil do Jeruzalema ako pútnik a v tomto meste aj dovŕšil svoje pozemské putovanie. A odvtedy, čo Ježiš prešiel z tohto sveta k svojmu Otcovi, pre jeho učeníkov už neexistuje nijaké záväzné putovanie, ktoré musel robiť izraelský muž, pretože celý ich život je cestou k nebeskej svätyni a sama Cirkev vie, že je „pútnikom na zemi“. Ale predsa však Cirkev pre veľmi veľký duchovný význam a hodnotu putovania nelen že zachováva túto formu zbožnosti, ale k nej počas stáročí neustále povzbudzovala.

Pretože každá púť kdekoľvek na svete, aj tu u nás v Topolčiankach, má veľký význam a aj niekoľko rozmerov. Prvým rozmerom je, že putovanie pútnikov je podobnosťou cesty k nebeskému kráľovstvu - cez životnú púť sa dostávame ku skutočnej zasľúbenej zemi - do neba. Druhým rozmerom je rozmer pokánia - púť je aj cesta obrátenia. Pútnik prekoná etapu, ktorá sa tiahne od uvedomenia si vlastného hriechu a púť, ktoré ho viažu k neužitočným veciam k pochopeniu hlbokého zmyslu života. Ale najväčší rozmer je rozmer eucharistický. Pútnik sa vydá na putovanie, aby sa stretol so živým Bohom, aby bol v jeho prítomnosti a otvoril mu svoje srdce.

Z tohto dôvodu prídu k nám mnohí pútnici zo širokého okolia, mnohí známi, aby prišli požiadať o pomoc v ťažkostiach Všemohúceho Boha, aby sa prišli duchovne posilniť a to práve cez našu nebeskú matku Pannu Máriu. Prídu na pútnické miesto, aby sa s dôverou utiekali k Márii, aby im pomáhala v núdzi, vyslobodzovala z každého nebezpečenstva, ochraňovala v ťažkostiach, prihovárala sa u Boha za zdravie tela i duše. Prídu, aby tu u nás v Topolčiankach, na príhovor Panny Márie Škapuliarskej počúvali jej ochranu a poďakovali za všetky dary a milosti, ktoré počas uplynulého roka získali na jej príhovor od Boha. Prídu, aby si očistili srdce a prijali do svojho čistého srdca živého Boha.

A čo my, obyvatelia Topolčianok, ako my máme putovať? Nuž našou púťou nemusí byť nejaká prekonaná vzdialenosť a námaha, ale okrem duchovných dohier, ktoré môžeme pri našej púti získať to môže byť napríklad, že sa zapojíme do príprav, budeme ochotní pomáhať pútnikom, modliť sa za nich, pomôžeme pri organizovaní púte. Toto bude naša symbolická púť - putovanie, ak dokážeme starosti s prípravou a priebehom púte obetovať Bohu skrze Škapuliarsku Pannu Máriu.

Preto **všetci sme pozvaní**, každý svojím spôsobom, či už ako pútnici alebo ako obyvatelia Topolčianok, **putovať „ku Márii, milej Matičke“**, aby sme si cez ňu vyprosili od Boha mnohé milosti pre náš život. Nech i tohtoročná jubilejná púť priniesie pre každého pútnika dobré duchovné ovocie.

Mgr. Michal Štefánik,
kaplán

Zo spomienok vdp. kanonika Emila Scheimera

Milí priatelia moji, čosi, kamsi budeme si s deťmi lúsknuť a srdečnosťou nôtiiť ku Márii, ku milej matičke. Slzou radosti a povdaku zarosí sa nám zrak, nuž venujeme niekoľko myšlienok, ako vyzerá minulosť a história nášho Škapuliarskeho bratstva.

Sme vďační Alžbete Rákoczyovej, že splnila svoj sľub: Keď Pán Boh dopomôže k víťazstvu v boji za mohamedánskeho ohrozenia kresťanskej Európe, vykoná púť do Sv. zeme. Kresťanské vojská pod vedením poľského kráľa Jána Sobieskeho v boji pri Viedni zvíťazili.

Kapituláciu mohamedánskeho vojska a víťazstvo kresťanského vojska zjednával arcibiskup Juraj Selepčeni, rodák z blízkyh Slepčan, ktorý ovládal aj reč Turkov - v roku 1683 pri Viedni. Alžbeta Rákoczyová svoj sľub splnila, Sv. zem navštívila, poputovala do Nazaretu, Betlehema, Jeruzalema, porozjíjala si, pomodlila sa a Pánu Bohu sa podakovala, keď sa splnila jej túžba: pomodliť sa aj na posvätnom Karmeli, kde v modlitbách a pôstoch zdržieval sa v jaskyni prorok Eliáš. Jaskyňa je zachovalá, nad ňou je bazilika. Túžil som i ja mať tam svätú omšu, no pri meškani nášho autobusu predišla nás púť Francúzov, potom miesto Karmelu mal som sv. omšu v Nazarete. Alžbeta sa neuspokojila len s návštevou, ale od tamojšieho generálneho predstaveného vyžiadala si písomné povolenie založiť Bratstvo sv. Škapuliara v Topoľčiankach.

Čo žiadala dosiahla, ale musela žiadosť predostrieť aj na Arcibiskupstve v Ostrihome. Arcibiskup Juraj Selepčeni posunul overenú žiadosť do Ríma Sv. Otcovi Inocentovi XI. Pápež Inocent XI. požiadavke vyhovel a zároveň poveril ostrihomského arcibiskupa založiť Bratstvo sv. Škapuliara v Topoľčiankach. Arcibiskup Juraj Selepčeni Bratstvo sv. Škapuliara v roku 1686 založil a zaumienil si, že každoročne na sviatok Panny Márie Škapuliarskej bude chodiť do Topoľčianok. Deväťkrát tu bol a keď sa desiatkrát chystal, náhle zomrel.

Jeho nástupcovia sem radi chodievali. Po rozpade Uhorska a vytvorení ČSR bola vytvorená Apoštolská administratúra v Trnave. Na púť do Topoľčianok rád chodieval náš milý pán biskup Msgr. Dr. Ambróz Lazík, po ňom sa stal nástupcom Msgr. arcibiskup Dr. Július Gábriš.

Keď som ho prosil, aby na nás nezabudol, on na to jedno-

ducho odpovedal: „Chodil som na púť do Topoľčianok od detstva, veľmi rád budem chodiť ďalej, kým mi Pán Boh dá zdravie.“ Takto vyzerá minulosť. S Turkami bojovať nemusíme, ale zákernejší nepriatelia púte nechýbali a nechýbajú.

Bývalému režimu nič tak na srdci neležalo, ako likvidácia púte a likvidácia náboženstva v škole. Aké problémy mávali rodičia pri prihlasovaní svojich detí na náboženstvo, na to už skoro zabúdame. Nikde sa Vám dieťa nedostane, my v našich školách pestujeme vedecký svetonázor a vy chcete dieťa nútiť na náboženstvo tmárov? Vy sa s nimi dokonca doma modlíte? Vy im venujete iba tmárstvo, my im podávame to, čo je vedecky všetko zdôvodnené a vy ich ženiete do kostola. Nebohý režim im poskytoval v nedele a sviatky výlety, zájazdy a nado všetko v tom čase, keď mali ísť na sv. omšu, čo je naša kresťanská povinnosť. Podnikali všetko, aby z našich detí vychovali ateistov, nihilistov. Veď vieme všetci, že Cti otca svojho i matku svoju, Nezabiješ, Nepokradneš, zachovaj si srdce čisté, to sa ani v ČSZM nepreberalo. Aj ja ako kňaz bol som aj za nebohého režimu šťastný, keď som mával okolo seba aj vyše 300 detí. Vďaka statočným rodičom! Pán Boh im to iste odmení.

Ja som tiež v živote jednu hodinu náboženstva nevymeškal. O problémoch s plánovaním zlikvidovaním púte, to som viac menej zápasil iba ja, ako farár. Ten dialóg s okresným tajomníkom vyzeral aj takto: „My vieme, prečo voláte na púť biskupa, to je pre Vás magnet. Ja nevolám, od roku 1686 je to povinnosť ostrihomských arcibiskupov, potom trnavských biskupov.“ Aby biskup prísť nemohol, svetská vrchnosť zriadila a birmovku nariadila v Tekovských Nemciach. Pán biskup Gábriš ma zavolať do Trnavy a požaloval sa: Čo teraz robiť? Excelencia, birmovka má prednosť, to je sviatosť. O púť sa postaráme: poprosím p. profesora Msgr. Jožka Vrableca, ten nás vstiahne z blata. Pán profesor sa do červeného vytiahol a on, ako profesor Homiletiky mal radosť, keď videl pred sebou ten niekoľkotisícový zástup pútnikov a my sme mali radosť z jeho elegantnej kázne. Naplánované bolo: nebude voda. Dozvedel som sa to skôr a naše ženy som poprosil: Pán Ježiš nám káže: Bol som smädný a dali ste mi piť. „Prosím Vás, počkajte a keď

pôjdu pútnici z kostola, dajte im piť.“ Naše dobré ženy ponúkali pútnikom nielen vodu, ale aj limonádu. Svetská vrchnosť zriadila, že prišli na púť kome-dianti s príkazom: počas púte nech majú všetci možnosť zabaviť sa, kolotoč s hudbou nech je k dispozícii.

Nechcel som už vyjednávať s tajomníkom, šiel som za komediantmi a päťstokorún som im dal a poprosil, aby sa im niečo „pokazilo“, aby sv. omša bola nerušená. Podarilo sa nám a podarilo sa aj komediantom. Prešiel rok a prekážka bola: do Topoľčianok chodia nielen pútnici, ale aj inoveriaci i neveriaci. To vyrušuje, keď biskupa počuť aj na námestí. „Pán tajomník, keď biskup hovorí, to vyrušuje a keď kožkár po uliciach reve, to nikoho navyrušuje?“ Zakazovali našim hudobníkom na sv. omši hrať. No oni počúvali viac Boha ako ľudí a na púti nechýbali a my sme s našou hudbou veselšie spievali. Dostal som predvolanie na ministerstvo. Prednosta reval na mňa: „To už takto nejde! Tam chodí viac ľudí a môže

sa niečo stať! Viac? Pán prednosta prosím Vás na budúci rok bude nás aj viac, prosím prídte aj vy!“ Prišiel, ale nielen súdruh prednosta, ale aj ďalší traja. „Pán kanonik, nehnevajte sa, prišli sme aj my.“ „Ale prosím Vás prečo by som sa hneval? Do Betlehema prišli traja a boli vítaní, aj vy ste prišli s p. prednostom traja, pekne Vás vítam“ Privítal som ich, pohostil som ich a zašiel som ku kostolu a okr. tajomník už sledil, či nespovedajú aj iní, čo namajú št. súhlas. Keď som sa vrátil na faru, vytkol som súdruhovi prednostovi: „povedzte prosím tým chumajom, čo okolo kostola chodia, ruky majú vo vreckách a semtam fajčia, potom každý pútnik vie, že je to eŠteB“. Že autá sledovali a čísla aut si starostlivo písali, na to sa iste mnohí pamätáte. Moderný a zákernejší nepriateľ je lahostajnosť. Tak si zapamätajte: A nielen spievať Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane, ale keď budeme svedomi zachovávať Božie prikázania, potom si s väčším elánom zaspievame aj Ku Márii, ku milej Matičke.

Kanonik Emil Scheimer

1686-2006 - „KU MÁRII, KU MILEJ MATIČKE...“

Rímskokatolícky farský úrad v Topoľčiankach pozýva Božie deti na tohtoročnú jubilejnú 320. Škapuliarsku púť 12.-16. júla 2006

Program:

Trídium pred púťou (trojdňová duchovná príprava)

Streda 12. júla 2006

18:00 hod. Sv. omša - „Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý“ - úloha otca v rodine (Mons. Dominik Tóth, Bratislavsko-trnavský emeritný biskup)

Štvrtok 13. júla 2006

18:00 hod. Sv. omša - „Čím som si zaslužila, že matka môjho Pána prichádza ku mne?“ - úloha matky v rodine (Mons. ThLic. Marián Gavenda) Po sv. omši beseda na tému: Cirkev na piatich kontinentoch (Kultúrny dom Topoľčianky)

Piatok 14. júla 2006

18:00 hod. Sv. omša - „Tvoje pokolenie pošliape hadovi hlavu“ - úloha detí v rodine (ThDr. Ing. Anton Solčiansky, PhD.)

Sobota 15. júla 2006

od 15:00 hod. Sviatosť zmierenia

15:30 hod. Sv. omša (novokňazi Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy)

16:30 hod. Krížová cesta pre maďarských pútnikov

17:30 hod. Prijatie do Škapuliara (pri kríži pod lipou)

18:00 hod. Krížová cesta pre slovenských pútnikov pod vedením seminaristov

Sv. omša pre maďarských pútnikov v kostole (Mgr. Ladislav Šranko)

19:00 hod. Prijatie do Škapuliara (pri kríži pod lipou)

20:00 hod. Koncelebrovaná sv. omša na Kalvárii

(hlavný celebrant J. Exc. Mons. Jozef Koukl, litoměřický emeritný biskup). Po sv. omši: **sviečkový sprievod do kaplnky v zámku**. Litánie v zámku

Slávnostné eucharistické požehnanie z balkóna Zámku

Mládežnícky program na Kalvárii

24:00 hod. Sv. omša pre mladých na Kalvárii (Mgr. Michal Štefánik)

Nedeľa 16. júla 2006

5:30 hod. Sv. omša pre slovenských pútnikov v kostole

6:00 hod. Sv. omša pre maďarských pútnikov v zámckej kaplnke (Mgr. Igor Pišečný)

7:00 hod. Sv. omša pre slovenských pútnikov v kostole (ThLic. Daniel Dian)

8:30 hod. Slávnostná sv. omša pre maďarských pútnikov v kostole

9:30 hod. Prijatie do Škapuliara (pri kríži pod lipou)

10:30 hod. Slávnostná koncelebrovaná sv. omša na Kalvárii s prítomnými otcami biskupmi

16:00 hod. Hodinky ku Škapuliarskej P. Márii (v kostole)

Všetkých pútnikov s radosťou očakávame!

RKFÚ Topoľčianky

Svadba - svadobná hostina a muzika

Svadobný sprievod od kostola prešiel obcou - cieľom bol rodičovský dom mladuchy. Pri vchode do dvora už čakali kuchárky s pohárom medu - symbol medových týždňov a nerozlučnosti. Slova sa ujal starejší zo ženíchovej strany. Uviedol mladých do svadobného domu a vyzval všetkých k prípitku so slovami: Tak, nech sa im v manželstve dobre darí, aby sa celý život, ako dnes radi mali, vzájomne si vo všetkom pomáhali a čím skôr malého potomka pestovali. Potom sa hostia usadili, novomanželia za vrch stola, avšak pred nimi bol iba jeden tanier. Nasledovala svadobná hostina, ktorá tvorila viacero chodov. Starejší ju začal spoločnou modlitbou. Ku každému chodu jedla bola príležitostná, často vtipná riekanka. Prvým jedlom bola výborná, výdatná svadobná slepačia polievka, nasledovala varená sliepka, kapusta na viacero spôsobov, údenina s chrenom, hurky, rôzne omáčky a prvotriedny domáci chlieb. Hostina sa pretiahla do olivrantov - kedy mladý zať odvádzal mladú nevestu so sprievodom do domu svojich rodičov. Pri tom sa spievali dojímavé rozlúčkové piesne. Zoradený sprievod išiel dedinou za doprovodu hudby. Pri vchode do domu mladého zaťa opäť sa ujal slova starejší uvedením mladých, predstavením a privítaním

nevesty. Rodičia požehnali novomanželov. Súčasne na dvore hrala hudba a účastníci sprievodu sa roztancovali. Kuchárky ponúkali koláče hostom, prizerajúcim deťom i dospelým, ktorých bol vždy dostatok. Keď sa všetci svadobania usadili, pokračovala hostina. Obsluhu mali na starosti družbovia. Jedlo sa a popíjalo, spievalo a tancovalo. V priebehu hostenia prišli ženy z nevestinho domu „s výslužkou“ pre hostov zo strany nevesty. Pridali sa k nim viacerí svadobania a toľko podujatiu sa hovorilo „že idú na škodu“. Teda potravín muselo byť pripravené dostatok, aby svadobní rodičia neutrpeli hanbu. Prichádzali tiež „Maškary“ a „Cigánka s dekom“ - ktorému hľadala otca. O zábavu bolo postarané i týmto spôsobom. Večer okolo deviatej hodiny sa celá spoločnosť porbrala na „svadobnú muziku“ do miestnej krčmy. Účastníkmi okrem svadobanov boli i diváci - hlavne ženy z dediny, ktoré kritickým okom všetko postrehli, posúdili a sledovali aj perspektívu vzniku nových párov - nádejných snúbencov.

Po návrate z muziky sa mladuche obradne skladala z hlavy „parta“. Ženy jej založili na hlavu „čepiec“ - znak vydatej ženy. Okolo tohto obradu sa spievali krásne príležitostné piesne. Hlavná kuchárka na svadbe sa

zviditeľnila nielen kvalitnými jedlami, ale aj vyberaním podpory na „obarenú ruku“ - finančnú zbierku robil družba na veľkú varechu.

Nad ránom rozradostení svadobania za spevu priliehavých piesní, obdarení „výslužkou“ sa rozchádzali domov. Nasledujúci deň sa nevesta so svojím venom prevážala k svokrovcom. Výbava sa prevážala na voze ťahanom koňmi. Nevesta do novej domácnosti si spravidla priniesla skriňu, truhlice, krásne vytkávané vankúše a periny, plachty - všetko na voze viditeľne rozložené. Túto parádu vystavenú očiам celej dediny doprevádzali družice a „široká“. Mladucha s výbavou v dome svojho manžela bola obradne prijatá. A začal každodenný tvrdý život. Mladá žena zapadla do kolobehu robôt a povinností, ktorých v našich roľníckych rodinách bolo až nad hlavu. Často si aj poplakala, kým si nezvykla - naše prababky iste svojím pravnikom ešte čosi zo svojich zážitkov dopovedia...

Z podkladov F. Beňušu spracovala A. Lukáčová

Ospravedlňujeme sa čitateľom novín „Naše Topolčianky“ číslo 2/2006. Nadpis Svadba - obdobie medzi pytačkami a sobášom bol nedopatrením zamenený. Oprava: Svadba - sobášne obrady a zvyky.

III. ročník výstavy vín v Topolčiankach

V dňoch 22. - 23.4.2006 Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v Topolčiankach a obec Topolčianky organizovali III. ročník výstavy a degustácie vín. Po 12 ročnej prestávke základná organizácia, ktorej členmi sú aj vinohradníci sa rozhodla oživiť túto tradíciu. Záverečné hodnotenie výstavy potvrdilo, že to bolo správne rozhodnutie. Vinohradníctvo v Topolčiankach má svoju bohatú históriu a prítomnosť ukazuje, že úspešne pretrváva.

Vinohradníci, vinári a priatelia dobrého vína poznajú charakteristické odrodové vlastnosti vín, vedia oceniť harmóniu jeho vône a chuti. Čo je nemalej dôležité, už v ňom nevidia iba alkoholický nápoj ale s kvalitou vína rastie aj samotná kultúra pitia. Aj touto výstavou a výsledkami degustácie vinohradníci Topolčianok a širokého okolia so svojimi vzorkami dokázali, že ich vína sú kvalitné.

Členovia odbornej degustáčnej komisie s predsedom komisie Ing. Petrom Porubským vyhodnotili 92 predložených vzoriek. Výsledky hodnotenia vystavovaných vzoriek:

Šampión výstavy za odrodu Pesecká leánka sa stal p. Bujalko Ján, Horný Oháj
Zlatú medailu - 1. miesto za odrodu Alibernet získal Ing. Beňo Michal, Topolčianky
Zlatú medailu - 1. miesto za odrodu Devín získal Dudáš František, Horný Oháj
Zlatú medailu - 2. miesto za odrodu Veltlín zelený získal Benček Ján, Topolčianky
Zlatú medailu - 2. miesto za odrodu Cabernet

Sauvignon získal Bugár František, Veľká Maňa
Zlatú medailu - 3. miesto za odrodu Cabernet Sauvignon získal Ing. Beňo Michal, Topolčianky
Zlatú medailu - 3. miesto za odrodu Pálava získal Ing. Raffaj Jozef, Topolčianky
Zlatú medailu - 3. miesto za odrodu Alibernet získal Národný žrebčín Topolčianky

Odborná degustáčna komisia ocenila striebornou medailou 16 vzoriek, z toho vinohradníci Topolčianok získali 9 strieborných medailí. Bronzovou medailou bolo ocenených 44 vzoriek a domáci vinohradníci z toho získali 25 bronzových medailí.

Celkovo sa III. ročníka výstavy zúčastnilo 51 vystavovateľov s 92 vzorkami. Z Topolčianok vystavovalo 21 vinohradníkov s 38 vzorkami vín.

Organizačný výbor ďakuje všetkým, ktorí sa zúčastnili degustácie vín so svojimi vzorkami, ako i všetkým návštevníkom výstavy.

Radi by sme poďakovali odbornej degustáčnej komisii za prácu pri posudzovaní jednotlivých vzoriek.

Ďakujeme Obecnému úradu v Topolčiankach za spoluprácu pri spoluorganizovaní výstavy. Vám, ktorí ste sa podielali na dobrom zabezpečení a organizácii III. ročníka výstavy vín v Topolčiankach patrí naše poďakovanie. Veríme, že IV. ročníka výstavy vín sa zúčastnia viacerí vinohradníci z Topolčianok a dokážu, že vína z Topolčianok sú naozaj kvalitnou konkurenciou.

Za organizačný výbor Toman Miroslav

Celoštátna výstava mladých králikov

Vážení spoluobčania, ZO SZCH v Topolčiankach sa Vám prihovára prostredníctvom Topolčianskych novín. Naša organizácia vznikla v roku 1960. Dovtedy boli naši chovatelia organizovaní v Zlatých Moravciach a preto sa rozhodli založiť organizáciu v našej obci. Boli to nasledovní chovatelia Valentin Chren, pán učiteľ Ján Svitok, ďalej to bol Ján Šurda, ktorý mal dlhodobé skúsenosti s chovom českých strakáčov a bol i členom chovateľov v Českej republike. Postupne sa pridali Tibor Biringer zo Slepčian, Adam Beňuš, riaditeľ št. lesov Ambroz a Ferdinand Hruška. O rok sa do topolčianskej ZO pripojili aj chovatelia z Hostia p. Králik, Horváth a Šútor. V roku 1970 sa organizácia rozrástla o ďalších členov - Ernest Vítek, Michal Mráz st. a ml., Pavol Čepček so synom, Karol Laktiš, Karol Rafaj, Gejza Furda a Pavol Haspra.

Začali sa poriadkať výstavy a chovateľské burzy. Výstavy sa poriadali pravidelne v júli na púť. Potom prišla doba, keď výstavy na púť boli zakázané bývalým tajomníkom OV KSS a nám iný termín nevyhovoval kvôli návštevnosti. Po tomto rozhodnutí prišla ďalšia nečakaná zmena zrušením železničnej dopravy do Topolčianok. Výstavy mali už svoju tradíciu a tak pravidelní vystavovatelia boli dosť sklamaní, že nemôžu v Topolčiankach vystavovať. V nasledujúcom období pristúpili ďalší členovia Ján Dubaj so synom a Jozef Bačík.

Začalo sa obdobie výstav vo viacerých regiónoch Slovenska i v zahraničí. Naši chovatelia začali vystavovať a dosahovali dobré ocenenia.

Náš chovateľ vystavil králiky i v zahraničí, kde reprezentoval bývalú ČSSR.

V súčasnej dobe máme jedného posudzovateľa, ktorý reprezentuje našu ZO na Slovensku i v zahraničí. Je ním Pavol Haspra. V našej ZO máme 3 plemenné chovy králikov. Kalifornský - Michal Mráz, Nitriansky - Jozef Bačík, Castorex - Pavol Haspra. Regeneračný chov Malý Castorex - Pavol Haspra. U hydiny hrabavej plemenný chov Oravka - Michal Mráz. V súčasnej dobe chýba záujem mladých ľudí. Nevieť či je to vývoj novej pohodlnejšej doby, alebo nezáujem o zachovanie dedičstva našich predkov. Na základe výsledkov našich chovateľov bola poverená naša ZO SZCH usporiadaním **XIV. celoštátnej výstavy mladých králikov. Výstava sa bude konať v dňoch 1. a 2. septembra 2006. Miesto konania výstavy je na štadióne TJ Tatran.** Nad výstavou prebral záštitu starosta obce Juraj Mesko. Organizátori počítajú s vysokým počtom vystavovateľov zvierat. Veríme, že aj takéto podujatie zviditeľní našu obec. **Na spomínanú výstavu mladých králikov srdečne pozývame i našich spoluobčanov.**

Za ZO SZCH spracoval Pavol Haspra

Z verejného zasadnutia Obecného zastupiteľstva - 20.4.2006

Po procedurálnych úkonoch starosta Juraj Mesko informoval o činnosti v obci od posledného zasadnutia:

- 25.februára sa konala fašiangová zábava, pred ktorou naši hudobníci a folklórna skupina Topolnica muzikou a spevom v uliciach obce pripomenuli čas zábav.
 - 25.marca sa konal Beh oslobodenia Topolčianok, pred ktorým si kladením vencov účastníci pripomenuli obeť vojny. Starosta vyjadril sklamanie nad nezájmom o tento pietny akt.
 - 30.marca si pripomenuli učitelia svoj deň kultúrnym programom
- Pripravované investičné akcie:
- pokračovanie vo výstavbe kanalizácie na časti ulice Lipovej
 - rekonštrukcia vodovodu na ulici Cintorínska
 - nájomné byty na ulici Mlynská
 - rekonštrukcia stredy obce
 - likvidácia stromov, pňov a nová výsadba na uliciach Hlavná, Lipová a Mlynská.

Poslanci

- schválili zmenu pracovného úväzku hlavného kontrolóra v zmysle novelizácie zákona
- doporučili jednať starostovi s ZsVS o ponuke prevádzkovania ČOV a kanalizácie
- schválili zmluvu s Ing. arch. Mehešom na projektové práce rekonštrukcie stredy obce
- schválili komisiu a členov komisie na pridelenie nájomných bytov
- v žiadosti manželov Tencerových poverili prísl. komisiu na tvaromiestnu obhliadku
- schválili prenájom parkovacej plochy na ulici Hlavná pre p.Lazícia s obmedzeniami
- schválili odpustenie dane z nehnuteľností na rok 2006
- schválili použité finančných prostriedkov pre nákup spotrebného materiálu pre jedáleň materskej školy
- schválili predaj 24 m² pre AGROK sro. za úradnú cenu
- vo veci podnikania Ing.Uhreckého v nových priestoroch nedospeli k žiadnemu záveru

Podnety občanov:

- p. Laktišová upozornila na množstvo psích výkalov a nezodpovednosť majiteľov psov
- p.Kniebügel upozornil na spalovanie trávy, výrub stromov a veľa komunálneho odpadu
- p. Rafaj upozornil na porušený oporný múr cesty pri potoku v časti pred farou
- p.Durdy vyslovil výhrady voči nerešpektovaniu dopravného značenia na ul.Športová

Z poznámok zo zasadnutia čerpal RR.

Ako sme volili vo voľbách do NR SR

Dňa 17.6.2006 sme v našej obci mali možnosť v 2 volebných okrskoch uplatniť svoj hlas vo voľbách do NR SR. Voľbám predchádzali zákonom predpísané úkony: zriadenie okrskových volebných komisií zložených zo zástupcov politických strán a zapisovateľiek. Volebný okrskok č.1 mal 7 členov komisie a zapisovateľku a okrskok č.2 mal 8 členov komisie a zapisovateľku. Občanom boli doručené v stanovenej lehote oznámenia o čase a mieste konania volieb a zoznamy zaregistrovaných kandidátov. Obec zabezpečila priestory a technické vybavenie pre konanie volieb.

Na požiadanie bolo vydaných našim občanom 60 voličských preukazov, ktoré oprávňovali voliť v ktorejkoľvek volebnej miestnosti na území SR.

Novinkou bolo hlasovanie na-

šich občanov zdržujúcich sa v zahraničí „volba poštou“. Túto možnosť využilo 5 našich voličov. Voľby sa začali o 7.00 hod. a trvali do 22.00 hod. Po uzavretí volebných miestností členovia komisií spočítavali hlasy politickým stranám a preferenčné hlasy kandidátom. Správnosť údajov v zápisnici okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania vo voľbách do NR SR potvrdili všetci členovia komisií svojím vlastnoručným podpisom. Túto prácu komisie ukončili o 2.00 hod. rannej, dňa 18. 6. Následne predsedovia komisií a zapisovateľky doručili originály zápisníc v písomnej a aj v elektronickej forme Obvodnej volebnej komisii v Nitre. Až po viacnásobnom dôkladnom prekontrolovaní zápisníc o 5.00 h boli tieto prevzaté. Tým sa činnosť komisií ukončila.

Z verejného zasadnutia Obecného zastupiteľstva - 8.6.2006

Po procedurálnych úkonoch starosta Juraj Mesko informoval o činnosti v obci od posledného zasadnutia:

- 30.4. sa uskutočnilo stavenie „Mája“ s kultúrnym programom
- 1.5. bol organizovaný Deň otvorených dverí v Národnom žrebčínne, na sprievodných akciách sa zúčastnila obec
- 9.5. boli zriadené okrskové komisie pre parlamentné voľby
- 9. až 11.5. bol vykonaný účtovný audit obce
- 13.5.sa uskutočnil Panda maratón za účasti cca 400 pretekárov
- 14.5. sme si pripomenuli Deň matiek v DKS
- po 15.5. bol uskutočnený 1. postrek Pagaštanu konského proti škodcom
- konala sa okresná previerka pripravenosti dobrovoľných požiarnych družstiev
- začali sa práce na ulici Cintorínskej- rekonštrukcia vodovodu
- 25.5. bolo odovzdané stavenisko na nájomný dom ul. Mlynská
- k rekonštrukcii stredy obce bola pripravená dokumentácia ku stavebnému konaniu

Poslanci prerokovali a vzali na vedomie správu o čerpaní rozpočtu obce za 1.Q 2006. Poslanci schválili návrh zmluvy na prevádzkovanie ČOV a kanalizácie v obci pre ZsVS s pripomienkami, v ďalších bodoch sa poslanci venovali problematike nájomného domu a to schválením VZN č. 3/2006 - zásady pridelovania nájomných bytov, schválením výšky nájomného za m² (65,-Sk/ m²/mesiac) a schválili pravidlá pre zostavovanie poradovníka žiadateľov. Ďalej poslanci vzali na vedomie Správu audítora o hospodárení za rok 2005, v časti žiadosti občanov odsúhlasili odkúpenie obecného pozemku vo výmere 30 m² pre pána Štikára ul. Litoměřická, 93 m² pre pána Bielika ul. Cintorínska a podľa geometrického plánu pre pána Tenczera. Poslanci v diskusii predjednali petíciu občanov proti porušovaniu nočného kludu návštevníkmi zariadenia Zelená žaba, odsúhlasili zmenu prevádzkových hodín do 22:00 hod. resp. 24:00 v dňoch piatok, sobota.

V interpeláciách poslancov navrhol pán Laktiš pripraviť VZN o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejnosti.

Ing. Kazík v časti medzi ulicami Holešovská a Pod hájom navrhol, aby boli parcely uvedené užívateľmi do právnej podoby tak, aby sa mohlo v budúcom roku zahájiť budovanie chodníka pre peších v časti obce. Zároveň navrhol jednať s Lesmi SRŠP o prevedení vlastníctva parcely č.3040/2- jarok na obec.

V časti rôzne občania:

- Ing. Siklienka vyjadril pripomienky k projektu stredy obce.
- Ing. Banská poukázala na nevyhovujúcu hygienu v priestoroch okolia „hornej krčmy: na nedisciplinovanosť vodičov a na nedôstojné podmienky autobusových spojov.
- p. Kniebügel upozornil na nerešpektovanie a nedodržiavanie predpisov motorových vozidiel
- p. Durdy vyslovil sťažnosť na neprimeranú hlučnosť ohňostrojov v zámku
- Mgr. Barát požiadal o úpravu rozpočtu po úprave z Ministerstva školstva, o správe finančného auditu za rok 2005, o naplnení 1. ročníka od septembra 2006 - 25 žiakov, o získaní 6 počítačov od fy. Telecom, o zriadení internetovej stránky školy s adresou:

www.zs-topolcianky.edupage.org

Z poznámok zo zasadnutia čerpal RR.

	Okrskok č.1	Okrskok č.2	Spolu
Počet zapísaných	1 119	1 178	2 297
Počet zúčastnených	688	776	1 464
Počet voličov z cudziny - volba poštou	3	2	5
Počet platných hlasov	668	769	1 437
Počet hlasov pre:			
Č. 1 - Lavicový blok	3	5	8
Č. 2 - Strana občianskej solidarity	0	0	0
Č. 3 - Misia 21	1	0	1
Č. 4 - SDL	0	0	0
Č. 5 - Združenie robotníkov Slovenska	1	2	3
Č. 6 - KDĽ	71	98	169
Č. 7 - Slovenska národná koalícia	13	5	18
Č. 8 - ANO	6	9	15
Č. 9 - HZD	4	2	6
Č. 10 - SMK	1	1	2
Č. 11 - Slobodné fórum	20	17	37
Č. 12 - OKS	1	2	3
Č. 13 - Prosperita Slovenska	0	0	0
Č. 14 - HZDS - LS	92	86	178
Č. 15 - Agrárna strana vidieka	2	0	2
Č. 16 - KŠS	31	47	78
Č. 17 - Slovenská ľudová strana	3	2	5
Č. 18 - SDKÚ	93	99	192
Č. 19 - SMER	217	247	464
Č. 20 - SNS	105	143	248
Č. 21 - Nádej	4	4	8

Na voľbách v obci sa zúčastnilo **63,73% voličov**. Na voličský preukaz u nás volilo 50 cudzích voličov. Zo zápisníc čerpal Ing. Kazíková A. - zapisovateľka

Šachisti stále v 2. lige

Tohtoročná 2. liga v šachu bola v závere mimoriadne dramatická. O víťazovi Dubnica B. bolo už rozhodnuté, ale v druhej polovici tabuľky bolo ohrozených zostupom až 5 mužstiev. Medzi nimi mohli byť aj Topolčianky, čo spôsobili predovšetkým nevyrovnané výkony na začiatku sezóny. Takto sme prehrali 3 zápasy tesným rozdielom. V záverečnom dvojkole sme však potvrdili silu mužstva, keď zo 6 možných sme získali 4 body, čím sme sa dostali do stredu tabuľky.

Na súpiske mužstva bolo celkovo 18 hráčov. V každom kole nominujeme 8 hráčov, počet kôl bol 11. Hráči, ktorí odohrali 50% zápasov dosahovali 70% úspešnosť s konečným 7. miestom sme veľmi spokojní. Do budúcej sezóny však musíme už v prvých kolách využiť potenciál mužstva. V tomto športe je však veľmi dôležitá aj svedomitá príprava pred zápasom, v čom máme ešte stále rezervy.

Dôležitou súčasťou domácich zápasov je aj vhodné prostredie, ktoré sme našli v priestoroch ZŠ Topolčianky, za čo ďakujeme vedeniu školy. Vďaka patrí aj obci na čele so starostom J. Meskom za finančnú podporu družstva.

Napriek všetkému je už len samotná účasť šachistov Topolčianok v tak vysokej súťaži - 2. lige naozaj úspechom. Oproti väčším mestám Slovenska, kde hráčov skôr ubúda je činnosť nášho oddielu dobrou vizitkou obce. Ďakujem teda hráčom za ich výkony, venovaný čas a nasadenie, ktorým reprezentovali nielen seba ale aj celý región.

Ján Tomka- kapitán

Sezóna Tatranu

Najpopulárnejší šport - futbal - ukončil sezónu 2005/2006. Družstvá Tatranu sa držali so striedavými úspechmi. Najväčšiu radosť nám robili starší žiaci, ktorí sa bez problémov pohybovali na popredných miestach tabuľky v krajskej súťaži. Záujem chlapcov o futbal bol veľký. Účasť na tréningoch a zápasoch bola výborná. Dvaja žiaci reprezentovali našu obec a oddiel v krajskom výbere na súťaži v Rakúsku, kde si urobili dobré meno.

Družstvo starších dorastencov po vypadnutí zo štvrtej ligy malo ťažkú úlohu a zlú jesennú časť. Nedostatok hráčov sa prejavil na výsledkoch. V jarnej časti sa však situácia podstatne zlepšila. Zmenil sa prístup k tréningom a zápasom. Chlapci zvíťazili aj na ihriskách súperov, čo im zabezpečilo bezproblémové udržanie sa v 5. lige. Rovnako aj dorastenci nás reprezentovali v krajskom výbere vo Francúzsku.

Niektorí sa uplatnili aj medzi mužmi a dúfam, že ich výkony sa budú stále zlepšovať.

S výsledkami družstiev žiakov a dorastencov môžeme byť spokojní. Naším cieľom je predovšetkým pritiahnúť mládež k športu, aby svoj voľný čas venovali zmysluplnej činnosti, čo im môže v ďalšom živote pomôcť.

Družstvo mužov nám robilo radosť hlavne v jesennej časti výbornými výsledkami. Na jar sa však prejavili zranenia a iné povinnosti hráčov.

Zamestnanie je najdôležitejšie, čo ovplyvňovalo účasť na tréningoch a zápasoch. Nie vždy sme mohli nastúpiť v plnej sile. Muži si bez problémov zabezpečili účasť v súťaži okresov Nitra, Šala, Zlaté Moravce aj v budúcej sezóne, v ktorej budeme musieť káder hráčov posilniť.

Verím, že aj vlastnými odhodlaniami z dorastu. Našou snahou

je, aby hrali predovšetkým domáci chlapci, robíme to pre nich.

Tatran vynakladá veľké úsilie na zabezpečenie športových aktivít v obci. Materiálne vybavenie a činnosť družstiev sú finančne náročné.

Vysoké náklady sú predovšetkým na dopravu dorastencov a žiakov v krajských súťažiach. Sme však radi, že chlapci môžu hrať s kvalitnejšími súpermi a reprezentovať obec vo väčšom regióne.

Chcel by som poďakovať poslancom miestneho zastupiteľstva a starostovi obce za podporu športových aktivít a čiastočné krytie nákladov na činnosť mládeže.

Rovnako aj všetci hráči si za služby poďakovanie za reprezentovanie obce. Svoj voľný čas by moh-

li využívať aj inak, možností je veľa.

Vďaka patrí aj zamestnancom Tatranu, ktorí svojou prácou v ťažkých podmienkach tiež prispievajú nemalou mierou k udržaniu športového života v obci.

Niekdajšia pýcha Topolčianok, športový areál, postupne stárne. Len spoločnými silami ho udržíme pri živote. Prispievajú k tomu určite aj športové podujatia, ktoré sa tu organizujú. Mrzí ma len účasť divákov. Predovšetkým je smutné, že mnohí rodičia nemajú záujem pozrieť sa na výkony svojich ratoleť a povzbudiť ich. Mnohým obciam môžeme v tomto smere len závidieť.

Naším verným priaznivcom a divákom chcem poďakovať za podporu a verím, že v nasledujúcej sezóne im budú naše družstvá robiť len radosť.

Ing. Peter Mesko

Od zámeru k činu

Dňom 25. mája sa po niekoľkomesačnej dôkladnej príprave odovzdaním staveniska začala jedna z najväčších investícií posledných rokov v Topolčiankach. Je to výstavba obecného bytového domu s 18 bytovými jednotkami a technickou vybavenosťou. Tohto dôležitého milníka v realizácii diela sa zúčastnili zástupca hlavného dodávateľa stavby spoločnosti VION p. Cibira, zástupca zhotoviteľa firmy ELSE STYL p. Šutka, hlavný projektant Ing. Candrák, prednosta OU pán Segiň a stavebný dozor Ing. Mokráň. Zúčastnení potvrdili, že stavenisko je pripravené k začatiu stavebných prác. V nasledujúcich dňoch prebiehajú práce: realizá-

cia vstupu na stavenisko, objekty zariadenia staveniska s pripojením na inžinierske siete a oploštenie. Následne sa rozbehli rozsiahle zemné práce na odstránení ornice pre jej ďalšie využitie a začalo sa s realizáciou základov.

Stavba, ktorej plánované rozpočtové náklady sú 25,5 milióna Sk má byť podľa harmonogramu postupu prác do konca roka 2006 zastrešená a uzatvorená okennými a dvernými konštrukciami tak, aby stavebné práce mohli prebiehať vo vnútri stavby v zimnom období.

Všetci zainteresovaní sú viazaní termínom ukončenia stavby 31. júl 2007. O priebehu stavby budeme pravidelne informovať aj touto cestou.

Ing. Mokráň Marian

Nahliadli sme do matriky

od 1. 4. 2006 do 15. 6. 2006

Narodili sa: Alex Mihál, rodičia Štefan Mihál a Martina Mihálová - Partizánska 66, Tomáš Polešenský, rodičia Daniel Polešenský a Miriam Polešenská - Hlavná 97, Dominik Bielik, rodičia Michal Bielik a Lenka Valašiková - Hrádza 24, Tobias Biely, rodičia Roman Biely a Eva Biela - Machulinská 25, Dávid Fintor, rodičia Martin Fintor a Jaroslava Fintorová - Litoměřická 8, Karolína Vičková, rodičia Jozef Viček a Lenka Vičková - Hrádza 14, Michaela Laktišová, rodičia Vladimír Laktiš a Beáta Laktišová - Hlavná 208.

Sobáš uzatvorili: Karol Belica a Eva Kadišová 6.5.2006, Martin Mihók a Martina Hamarová 6.5.2006, Jozef Benč a Katarína Fáziková 19.5.2006, Ing. Peter Grossman a Eva Kováčová 27.5.2006, Peter Beňuš a Mária Kiraľová 3.6.2006.

- spracované z podkladov matriky -

Program kina Národný dom

JÚL

1. - 2. 7. o 19.00 h **Da Vinciho kód** - prepis slávneho románu
8. 7. o 17.00 h, 9. 7. o 15.00 h **Doba ľadová 2** - kreslený film
15. - 16. 7. o 19.00 h **Strašná haluz** - komédia
22. - 23. 7. o 19.00 h **Discript** - animovaný film pre dospelých
29. 7. o 19.00 h, 30. 7. o 17.00 h **Ako sa krotia krokodíly** - rodinná komédia
Pripravujeme na august 2006: **Mission Impossible III., The Omen, V ako vendetta a iné**

Prehľad počasia

	teplota	zrážky
január	- 4,5 °C	43,7 mm
február	- 1,6 °C	49,8 mm
marec	3,0 °C	41,4 mm
apríl	12,0 °C	38,2 mm
máj	14,9 °C	101,9 mm

V porovnaní s dvadsaťročným pozorovaním počasia sa z normálu vymykajú niektoré ukazovatele, napríklad chladnejší január bol len roku 1987, kedy bola priemerná teplota - 6,5 °C. Naopak, mimoriadne teplý bol tohoročný apríl, teplejší bol len roku 2004, kedy bola priemerná mesačná teplota 12,2 °C. Mokrá máj 2006 bol prekonaný roku 1987 (127,4 mm) a r. 1996 (114,0 mm).

- M. Šabík -